

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеська державна академія будівництва та архітектури
Освітня програма	33654 Архітектура будівель і споруд
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

26.04.2023 р.

Справа № 0427/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,

Бродко Оксана Антонівна,

Волкова Вікторія Євгенівна,

Гамеляк Ігор Павлович,

Дорошенко Юрій Олександрович,

Каблак Наталія Іванівна,

Плутін Андрій Аркадійович,

Ремізова Олена Ігорівна,

Романишин Ігор Богданович,

Семко Олександр Володимирович,

Серант Остап-Михайло Володимирович,

Третяк Корнелій Романович,

Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Кровяков Сергій Олексійович - Т.в.о. ректора – представник ЗВО,

Яременко Ірина Степанівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеська державна академія будівництва та архітектури
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33654
Назва ОП	Архітектура будівель і споруд
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Сформульовані в ОНП цілі є чіткими і відповідають місії та стратегії ЗВО. У подальшому розвитку і вдосконаленню ОНП ЗВО слід активніше провадити освітньо-наукову інноваційну діяльність, зокрема, впроваджувати сучасні технології електронного і дистанційного навчання та залучати магістрантів до наукових досліджень з підготовкою наукових публікацій.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОНП, зміст освіти та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Виявлення та врахування позицій і потреб стейкхолдерів задокументовані. ОДАБА враховано результати попередньої (умовної) акредитації за даною ОНП, що проявилось у виправленні недоліків за даним критерієм та посиленні дослідницького компонента ОНП (36,0 кредитів). Разом з тим погоджуємося з висновками ЕГ щодо виявлених фактів деяких розбіжностей між навчальним планом та силябусами навчальних дисципліни в межах розподілу лекційних та практичних годин, а також технічних погрешностей стосовно назви ОК в силябусах та методичних рекомендаціях до курсових проєктів/робіт. Навчальна дисципліна «Методика наукових досліджень в архітектурі» має досить слабе дидактичне забезпечення, не зовсім зрозумілий зміст і організацію навчального процесу й не забезпечує проголошений у ОНП РН17 – Викладати спеціальні навчальні дисципліни з архітектури та містобудування у закладах вищої освіти. Більше того, вказаний РН17 не проявляється у жодній навчальній дисципліні ОНП. Рекомендується уважніше вчитати відповідні документи та внести необхідні корективи.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Освітні компоненти ОНП орієнтовано на сучасні тенденції розвитку ринку праці. Програмні результати навчання ОНП визначаються з позицій урахування й продовження багаторічних традицій архітектурної освіти України та ЗВО, передбачається набуття магістрантами міжгалузевих компетентностей, звертається посилена увага на практичну підготовку майбутніх фахівців, зокрема, з проєктно-дослідницької діяльності, різноаспектно враховуються потреби прогресивного розвитку архітектурно-будівельної галузі, підвищенні якості виконання проєктних завдань, вивчаються і враховуються запити ринку праці, зокрема, інтереси зарубіжних роботодавців. Відгуки стейкхолдерів на ОНП позитивні й оприлюднені на сайті ЗВО. У Навчальному плані окремо виділено «Дослідницький компонент» обсягом 36,0 кредитів у складі чотирьох дисциплін «Основи типологічного аналізу в архітектурі і містобудуванні», «Методика наукових досліджень в архітектурі», яка читається запізно, у 3 семестрі, «Переддипломна практика», «Кваліфікаційна робота». Разом з тим у поданих ОДАБА документах відсутня будь-яка інформація (зміст освіти і

кадрове забезпечення) про ОК14 Переддипломна практика та ОК15 Кваліфікаційна робота, які є ключовими на завершальному етапі підготовки фахівця і мають велике значення.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Програмні результати ОНП відповідають вимогам чинного Стандарту 191 Архітектура та містобудування другого (магістерського) рівня. ОДАБА у ОНП враховано зауваження з попередньої акредитації. ОНП має характерні відмінності від ОПП магістрів професійного спрямування, які є в ОДАБА. Для повної відповідності чинному стандарту у ОНП слід наповнити РН17 відповідним змістовим забезпеченням.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг кредитів ОНП відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту»: загальний обсяг кредитів становить 120 кредитів ЄКТС, обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування фахових компетентностей – 90 кредитів ЄКТС, на дисципліни за вибором – 30 кредитів ЄКТС. Усі нормативні співвідношення обсягів змісту освіти дотримано. Обсяг практик становить 10,5 кредитів ЄКТС. 36,0 кредитів (не менше 30% обсягу ОНП) спрямовано на забезпечення науково-дослідницької компоненти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП має чітку структуру, зміст ОНП є структурованим за семестрами і роками навчання. ОК, включені до ОНП, мають логічний взаємозв'язок, що, в основному, відображено в структурно-логічній схемі ОНП. Разом з тим ОК14 та ОК15 не мають дидактичного забезпечення, а ОК13 запозичена з ОПП, не відповідає статусу ОНП і має незрозумілу організацію навчального процесу. Планування ОК11 вважаємо передчасним, оскільки студенти ще не опанували потрібний матеріал і не визначилися з темою дипломної роботи. А РН17 не забезпечується змістом навчальних дисциплін, які реалізують ОНП. Слід також звернути увагу на відсутність у ЗВО повноцінних Робочих програм навчальних дисциплін і неправомірну їх заміну силабусами. Вважаємо за доречне рекомендувати ЗВО розробити Робочі програми навчальних дисциплін з усіма необхідними для здійснення навчального процесу структурними компонентами, оскільки силабуси не дають змоги отримати повне уявлення про зміст, організацію і контрольні заходи навчального процесу і призначені лише для отримання загального уявлення про дисципліну.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освіти ОНП загалом відповідає предметній області спеціальності. Погоджуємося г ЕГ щодо доречності здійснених коригувань НП після попередньої акредитації. Разом з тим наявне у ЗВО ресурсне забезпечення, зокрема, комп'ютерні засоби, викликають сумнів щодо змоги повною мірою реалізувати задекларований в ОП зміст освіти, насамперед, щодо опанування студентами сучасних комп'ютерних технологій (ВІМ) і засобів архітектурної діяльності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОНП та організація освітнього процесу в ЗВО загалом дають змогу студентам формувати індивідуальну освітню траєкторію. Вибіркова частина змісту ОНП має 30 кредитів, що становить 25% від загального обсягу і відповідає чинним вимогам. Вибір студентами навчальних дисциплін проходить за визначеною процедурою. Вибрані дисципліни включаються у індивідуальний навчальний план студента для їх вивчення. Вважаємо за доречне розширити вибірку частину сучасними дисциплінами, що враховують тенденції розвитку архітектури і будівництва та спрямовуватимуться на післявоєнне відновлення економіки України.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають у достатньому обсязі практичну підготовку здобувачів вищої освіти з метою здобуття компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності – 10,5 кредитів на проєктно-дослідницьку та переддипломну практики. Організація і проведення практичної підготовки впродовж двох практик відповідають чинним вимогам. Проте, слід підвищити змістову частину і обсяг звітної документації з практик та перенести на пізніше проєктно-дослідницьку практику (на кінець 2 семестру).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП та дисципліни навчального плану забезпечують набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Певні особливості на освітній процес накладає факт навчання студентів-іноземців, чим ускладнюється процес формування соціальних навичок. Разом з тим можна констатувати, що адаптація іноземних студентів в освітнє середовище ОДАБА дієва, студенти дружні, мають широкі і розмаїті контакти з викладачами, студентами та між собою. Слід звернути увагу на те, що іноземні студенти здавали вступні іспити англійською мовою, а зараз відвідують заняття з «Української мови як іноземної». Доречно звернути увагу ОДАБА на мовне питання під час підготовки іноземних студентів.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Зміст ОНП повністю враховує вимоги Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування (прийнятий 09 травня 2022 року Наказ № 418).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємося з висновками ЕГ щодо цього критерію і вважаємо за доречне їх не повторювати. Лише звернемо знову увагу на таке. ОК14 та ОК15 не мають дидактичного забезпечення, а ОК13 запозичена з ОПП, не відповідає статусу ОНП і має незрозумілу організацію навчального процесу. Планування викладання ОК11 (1-й семестр) вважаємо передчасним, оскільки студенти ще не опанували потрібний матеріал і не визначилися з темою дипломної роботи. А РН17 не забезпечується змістом навчальних дисциплін, які реалізують ОНП.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма навчання не запроваджена. Проте, передбачається потенційна можливість впровадження дуальної освіти у майбутньому. ЗВО має всі необхідні умови (локальні нормативно-правові документи та можливості роботодавців і випускників) для реалізації дуальної форми освіти

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП розроблені, належним чином структуровані та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному сайті ОДАБА.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОНП у цілому враховують особливості самої ОНП з акцентом на виявлення творчої складової особистості майбутнього магістра архітектури та містобудування. Передбачається складання фахового іспиту, який проходить у тестовій формі. Критерії оцінювання вступних випробувань оприлюднені на сайті ОДАБА.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено і оприлюднено на сайті нормативні документи, якими регулюються правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема, за кордоном (зважаючи на контингент студентів). Зазначене регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу. Здобувачі даної ОНП беруть участь у міжнародних програмах, зокрема, DAAD, Erasmus+, і мають змогу отримати сертифікат міжнародного зразка.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено і оприлюднено на сайті "Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», згідно з яким зараховуються результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти. У цьому Положенні визначено чіткі критерії визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання, які реалізуються у освітньому процесі ОДАБА і регламентуються у «Положенні про організацію освітнього процесу в ОДАБА», сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання. НПП, які працюють на ОНП, використовують GoogleMeet, Telegram. В ОДАБА активно використовується освітня платформа GoogleForEducation, для кожної дисципліни створено і активно використовуються GoogleClass. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОНП, мають достатню академічну свободу стосовно вибору методів, форм та методик викладання освітніх компонент.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачам ВО забезпечується вільний доступ до навчальних, навчально-методичних і інших матеріалів, що застосовуються у навчальному процесі. У друкованому та електронному вигляді, а також на сайті факультету і випускової кафедри та у Гугле-класах. Всі дисципліни ОНП забезпечені силабусами за визначеною в ОДАБА формою, однак, їх змістове наповнення неповною мірою забезпечує усі потреби освітнього процесу. Вважаємо за доречне окрім силабусів доповнити НМКД Робочими навчальними програмами дисциплін. Проте, відсутні силабуси з ОК14 та ОК15. У наданій ОДАБА інформації щодо цієї ОНП використано здобутки попередніх років з інших ОПП. На цій ОНП майже всі студенти є іноземцями. Незважаючи на це, у Відомостях про самооцінювання немає жодної інформації щодо специфічних аспектів реалізації цієї ОНП для студентів-іноземців (мовний та змістовий аспекти). Слід також звернути увагу на деяку плутанину у Звіті ЕГ з назвами ОК та їх характеристикою.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ОДАБА забезпечується поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП, що підтверджується наявністю різноманітних публікацій щодо результатів проведених досліджень та участь магістрантів і різних наукових заходах, зокрема, у конкурсах наукових робіт та у конференціях. Підготовка та видання наукових публікацій (тези, статті) є обов'язковим елементом навчання, певним чином оцінюється і є складовою випускової роботи. Разом з тим, у Відомостях про самооцінювання наводиться інформація минулих років інших ОПП про наукові здобутки українських студентів. Про наукові здобутки магістрантів-іноземців цієї ОНП інформації немає. Тому рекомендується звернути увагу НПП на необхідність активізації їхньої роботи з магістрантами у плані залучення їх до наукових досліджень з оприлюдненням одержаних результатів.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ЗВО здійснюється перегляд та оновлення змісту ОНП за участі здобувачів вищої освіти, роботодавців та НПП. Оновлення змісту освітніх компонентів виконується згідно з внутрішніми нормативними документами. НПП оновлюють зміст ОК за результатами власної наукової діяльності, підвищення кваліфікації та стажування. У зв'язку з поміченими у навчально-методичних документах посиланнями на російські Інтернет-джерела, необхідно ретельно переглянути зазначені тексти і вилучити всю інформацію країни-агресора.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Активна міжнародна діяльність ОДАБА адекватно відображена під час реалізації ОНП. Серед партнерів ОДАБА – ЗВО Болгарії, Польщі, Італії, Іспанії, Хорватії, Туреччини, Китаю, Німеччини, Франції. Одним з аспектів інтернаціоналізації діяльності ЗВО є наявність помітної кількості іноземних студентів. Навчальні завдання враховують особливості країн походження іноземних студентів. НПП друкують статті у міжнародних виданнях та беруть активну участь у міжнародних проєктах та конференціях. Примітно, що уся інформація, яка пов'язана з програмами міжнародної академічної мобільності, є у вільному доступі для усіх учасників освітнього процесу на офіційному веб-сайті ОДАБА.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У ОДАБА процедури контрольних заходів та критерії оцінювання регламентуються у Положенні про систему оцінювання знань та вмінь здобувачів. Здобувачі ВО інформовані про контрольні заходи та методику їх проведення. Разом з тим є певні претензії до силабусів щодо регламентації контрольних заходів та оцінювання знань та вмінь студента. Тому рекомендується доповнити силабуси Робочими навчальними програмами з повною регламентацією педагогічного контролю.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форма атестації здобувачів ОНП відповідає затвердженому 9 травня 2022 року Стандарту вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» за РВО «магістр». Відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка містить розв'язання задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування. За ОНП кваліфікаційна робота має складатися з дослідницької частини та з архітектурного проєкту. У ОНП наводяться вимоги до кваліфікаційної роботи та про підготовку, допуск, прилюдний захист кваліфікаційної роботи. В умовах воєнного стану в ОДАБА діє Порядок проведення атестації із застосуванням дистанційних технологій. У ЗВО діє Положення про порядок перевірки робіт на плагіат. Перевірка текстів безкоштовна, негативних висновків не було. Магістерські роботи згідно з Положенням ОДАБА мають бути оприлюднені на сайті ЗВО або розміщені у Репозитарії.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів прописані і регламентуються у низці нормативних документів ЗВО. Всі процедури логічні та послідовні, виключають упереджене ставлення до студента та запобігають можливому виникненню конфлікту інтересів. До проведення контрольних заходів з окремих дисциплін є певні зауваження, викладені у Звіті ЕГ. З ними слід погодитися і відповідним чином відреагувати в ОДАБА.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ОДАБА процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються у Кодексі академічної доброчесності. Передбачається певна відповідальність за порушення Кодексу. У ЗВО створено Групу сприяння академічній доброчесності, яка займається моніторингом ситуації. У ЗВО здійснюється обов'язкова перевірка кваліфікаційних робіт, рукописів монографій, підручників та посібників, статей на плагіат. Вибіркова перевірка КР, РГР та ДЗ експертною комісією з доброчесності. Студенти та НПП ознайомлені з документами і процедурами дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація НПП відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та забезпечує досягнення визначених ОНП цілей та ПРН, може забезпечити належний рівень викладання дисциплін. Бажано збільшити кількість докторів архітектури, задіяних у навчальному процесі. В ОДАБА старший викладач Снядовський Ю.О., який не має наукового ступеня та вченого звання, відповідає за ОК 11 – Проектно-дослідна практика. Його бажано замінити науковцем.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів регламентуються нормативними документами ОДАБА, є прозорими і дають змогу забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці періодично залучаються до реалізації освітнього процесу в ОДАБА. Проте, останній рік їхня активність з відомих причин знизилася.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО час від часу залучає, проте, несистематично, до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Для проведення захисту кваліфікаційних робіт головами екзаменаційних комісій запрошуються відомі архітектори практики та вчені, лауреати державних премій. Також на ОНП епізодично відбувається залучення іноземних фахівців для читання лекцій здобувачам освіти.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ОДАБА налаштовано і дія система професійного розвитку НПП. Основними видами підвищення кваліфікації виступають навчання за програмою підвищення кваліфікації та стажування. Усі викладачі вчасно пройшли стажування та підвищення кваліфікації у вітчизняних та іноземних ЗВО. Усі НПП регулярно беруть участь у семінарах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. ЗВО мотивує викладачів до публікаційної діяльності у фахових наукових збірниках на безоплатній основі. Разом з тим слід звернути увагу на підсилення роботи щодо двоаспектного підвищення кваліфікації НПП – фахового і педагогічного.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заохочення викладачів у ОДАБА передбачає розвиток викладацької майстерності у різних формах матеріального та морального стимулювання. Цьому зокрема сприяє рейтингове оцінювання якості роботи НПП. Також викладання дисципліни англійською мовою оплачується НПП додатково.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові і матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОДАБА в цілому забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Разом з тим, комп'ютерні засоби є досить старими (2008 рік), що заважає встановлювати і використовувати сучасне програмне забезпечення. Проте, такий стан не є критичним, оскільки всі студенти мають власні сучасні ноутбуки з належним програмним забезпеченням.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

В ОДАБА доступ викладачів і студентів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності, є безкоштовним. Здобувачам та НПП надається безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, зокрема, до наукометричних баз Scopus, ScienceDirect, WoS, Springer Nature. Доступ до інформаційних ресурсів є також на сайті ЗВО.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище ОДАБА є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Адміністрація належним чином дбає про безпечність середовища для студентів і НПП. На території Академії працює Пункт незламності на 50 осіб. Під час повітряної тривоги в корпусах Академії працюють гучномовці.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

В Академії надається освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка студентам. Зокрема, за допомогою мережі інтернет на офіційному сайті ЗВО, сайті кафедри АБС, репозитарію та бібліотеки. Академія проводить опитування щодо задоволення потреб та інтересів здобувачів, деканат та куратори контактують зі здобувачами та інформують з різних питань.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час їхнього перебування на території ОДАБА. Разом з тим навчальний корпус АХІ та гуртожитки не обладнані стаціонарними пандусами (є тимчасові пересувні). На даний час на ОНП здобувачі з особливими потребами не навчаються, тому відсутність пандусів наразі не є критичною. Але треба враховувати реальні обставини війни і післявоєнні потреби щодо задоволення можливості пересування маломобільних людей, зокрема, інвалідів війни.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ОДАБА вирішення конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій, де досить чітко описуються процедури щодо розв'язання конфліктів. Також є Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією. Щороку формується звіт про виконання антикорупційних заходів. Діє Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції. На сайті ОДАБА вказані електронну адресу і телефон для звернень у випадку виявлення корупційних правопорушень. Аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти засвідчив відсутність випадків дискримінації та корупції. Студенти, знають про порядок звернень у критичних випадках.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм регламентується у Положенні про розробку, моніторинг, вдосконалення та закриття освітніх програм в ОДАБА. З використанням сайту ЗВО постійно здійснюється оновлення ОНП. На сайті ЗВО в розділі «Громадське обговорення» представляються проекти ОНП для обговорення всіма зацікавленими сторонами, проте проект ОНП 191 на 2022 рік відсутній. Там же передбачена можливість подання пропозицій та зауважень, вказано e-mail Гаранта ОНП. На сайті Академії

представлено рецензії і відгуки роботодавців і “Порівняльна таблиця до проєкту ОНП”, проте інформація там застаріла і стосується проєкту ОНП 2021 року.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

В ОДАБА діяльність органів студентського самоврядування регламентується Положенням про студентське самоврядування. Студентське самоврядування більше зосереджене на соціально-культурній діяльності та недостатньо активно долучається до внесення змін до навчального процесу. Має місце низький рівень поінформованості здобувачів з їхніми правами щодо можливості впливу на освітній процес. Відділ моніторингу ОДАБА проводить опитування здобувачів один раз на рік. Проте, їх наслідки невідомі. Скарги студентів відсутні, конфліктних ситуацій немає.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці (зовнішні стейкхолдери) залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості ОНП. Залучення роботодавців відбувається шляхом проведення конференцій, круглих столів і засідань кафедр на базі ОДАБА, в яких вони беруть участь. ЗВО надано відгуки, пропозиції та рекомендації стейкхолдерів щодо оновлення та покращення ОНП. Має місце постійна співпраця ЗВО з роботодавцями, які залучені до освітнього процесу в якості викладачів-сумісників. Разом з тим фіксується зниження активності роботодавців щодо оновлення ОНП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В ОДАБА сформована система збирання, аналізу та врахування інформації щодо працевлаштування та кар'єрного зростання випускників. Інформація про працевлаштування випускників збираються шляхом анкетування, дистанційного опитування, особистого спілкування та листування. Опитування студентів щодо прогнозованого працевлаштування проводиться за два місяця до захисту кваліфікаційної роботи.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Моніторинг внутрішнього забезпечення якості освіти в ОДАБА здійснюється на рівні кафедри, інституту та Академії. На сайті ЗВО розміщено вкладку Громадське обговорення, де оприлюднено проєкти освітніх програм, зокрема, й оновлений проєкт цієї ОНП, рецензії, відгуки та порівняльні таблиці до проєктів. Проте, на сайті не передбачено можливість відкритого подання відгуків та пропозицій щодо проєкту ОНП від стейкхолдерів. Останній перегляд був здійснений з урахуванням зауважень ЕГ та ГЕР, що проводили акредитацію ОНП у січні 2022 р., та у зв'язку з затвердженням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування другого (магістерського) рівня у травні 2022 р. Аналіз зауважень та пропозицій роботодавців, академічної спільноти, здобувачів виконується постійно. Проєкт освітньої програми оприлюднюється для обговорення на сайті академії згідно з чинними вимогами.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Попередня первинна акредитація ОНП відбулася в січні 2022 року. Освітня програма була акредитована умовно і отримала низку зауважень і рекомендацій. Експертний висновок попередньої акредитації розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО у вкладці «Акредитація» - «Експертні висновки». Поділяємо думку ЕГ, яка відмічає, що зауваження, які були висунуті в попередній акредитації у цій ОНП значною мірою усунені.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ОДАБА сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою. Академічна спільнота ЗВО поділяє спільні цінності, активно залучена до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП через участь у Вчених радах, публічних обговореннях ОНП та опитуваннях. Внутрішня атмосфера ЗВО позитивна, між студентами і викладачами встановлено постійний контакт, що є важливим, особливо під час дистанційного навчання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ОДАБА права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу чітко регулюються низкою нормативних документів, які охоплюють усі аспекти діяльності ЗВО. Всі учасники освітнього процесу та зацікавлені особи мають вільний доступ до інформації. На сайті ЗВО також розміщено нормативні документи, які стосуються кадрової політики університету та якими регламентується сфера відносин та принципів в університеті. Доступні широкому загалу правила прийому, права й обов'язки студентів під час навчання, права та обов'язки органів студентського самоврядування.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На офіційному сайті Академії оприлюднено ОНП, навчальні плани, перелік ОК з навчально-методичним забезпеченням та рецензії зовнішніх стейкхолдерів. На сайті ЗВО вказано контакти для надання пропозицій та зауважень до ОНП. Також, в описі ОНП є контакти гаранта, якому також можна написати.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОНП, навчальний план даної ОНП, силабуси навчальних дисциплін оприлюднені на сайті ЗВО та кафедри і є у вільному доступі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Чіткіше визначити особливості та фокус ОНП. Зокрема, зважаючи на кількість іноземних студентів, доречно врахувати особливості країн працевлаштування випускників, зокрема, шляхом розширення змісту освітніх компонентів ОНП. У програмних результатах навчання чіткіше відобразити набуття студентами уміння критичного мислення та вміння виявляти і аналізувати суспільний запит на продукцію архітектурно-містобудівної галузі з організацією відповідної комунікації з громадами і містами. Необхідно усунути розбіжності в документації: ОНП, навчальному плані, силабусах, а також залучити більшу кількість стейкхолдерів до обговорення та перегляду ОНП, розширити інструментарій поінформованості здобувачів щодо їхніх прав і можливостей здійснення освітньої діяльності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

У поданих до акредитації документах мають місце деякі технічні неточності, зокрема: при аналізі навчального плану на титулці в експлікації (позначеннях) – технологічна та професійна практика, в графіку освітнього процесу – проектно-дослідницька та переддипломна практика. Враховуючи вимогу часу та міжнародну активність в галузі архітектури та будівництва, а також зважаючи на контингент здобувачів – іноземці, доречно посилити мовну складову, для здобуття ширших мовних компетентностей, а також передбачити викладання деяких ОК двома мовами. Процедура вибору дисциплін потребує цифровізації (створення онлайн-анкет для вибору).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Активніше інтегрувати неформальну освіту до формальної освіти та активізувати студентів до здобування фахових компетентностей, насамперед, з сучасних комп'ютерних технологій (ВІМ) і програмних засобів, у неформальній освіті. Вступний іспит з іноземної мови для іноземних абітурієнтів нині проводиться англійською мовою, хоча в подальшому здобувачі вивчають українську мову. Рекомендується розв'язати мовне питання на підготовчих курсах зі складанням вступного іспиту українською та подальшим навчанням українською мовою. Зазначене спростить роботу НПП та сприятиме підвищенню якості освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Ширше і активніше залучати стейкхолдерів до оновлення ОНП. Осучаснити форми, методи і методики навчання на користь інтерактивності з певною диференціацією відповідно до індивідуальних потреб і особливостей магістрантів. Підвищити значущість наукової складової атестаційної магістерської роботи з представленням одержаних наукових результатів на магістерському семінарі або на підсумковому колоквіумі. Підсилити мовну підготовку іноземних студентів саме з державної мови. Активізувати участь НПП та здобувачів вищої освіти у грантовій діяльності та міжнародних проєктах за даною ОНП. Активніше залучати до освітнього процесу запрошених лекторів з-за кордону. Відредагувати ті силабуси, у яких серед рекомендованої літератури представлені російські видання та вказані електронні адреси російських сайтів і поштових сервісів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

У силабусах ОК критерії оцінювання не конкретизовані і визначають лише мінімально допустиму і максимально можливу кількість балів за виконання певного контрольного етапу. Також незрозумілий взаємозв'язок цих контрольних етапів зі змістовим наповненням ОК та отримуваними результатами навчання. Недоречним виглядає поєднання поточного і підсумкового контролю в ОК 8 і ОК 9. Чим зумовлюється їх певне доопрацювання. Результати та етапи виконання наукової частини кваліфікаційної роботи частково дублюються у ОК 12 і ОК 13. Слід доповнити НМКД Робочими навчальними програмами з описом процедури і вказуванням критеріїв оцінювання знань студентів.

Критерій 6. Людські ресурси

Слід підвищити рівень співпраці ЗВО з роботодавцями, активніше залучати їх до проведення аудиторних занять. Бажано посилити кадровий склад викладачами-архітекторами з науковими ступенями та вченими званнями. Звернути увагу керівництва ОДАБА на те, що навчально-методичні праці НПП групи забезпечення не завжди стосуються ОК ОНП, що ними викладаються. Слід оновити на сайті кафедри АБС та на сайті ОДАБА інформацію щодо викладачів ОНП, оскільки вона є неповною і частково застарілою. Слід конкретизувати Положення про преміювання працівників ОДАБА, оскільки воно не містить чіткі критерії для заохочення і преміювання викладачів. Слід активніше залучати роботодавців та професіоналів практиків, зокрема із зарубіжних країн, для проведення бінарних практичних занять і лекцій, круглих столів і неформальних зустрічей зі здобувачами. НПП групи забезпечення ОНП слід підвищити публікаційну активність, зокрема у виданнях інших держав, включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science, відповідно до тих ОК, які ними викладаються.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Слід оновити комп'ютерний парк та встановити на комп'ютери сучасне ліцензійне програмне забезпечення. Доповнити бібліотеку і репозитарій відсутніми навчально-методичними матеріалами. Рекомендується підвищити інформованість здобувачів освіти щодо академічної доброчесності, діяльності наукових гуртків та їх участі в перегляді та наданні пропозицій щодо ОНП. Також слід приділити увагу вирішенню питання задоволення потреб маломобільних людей, зокрема, інвалідів війни

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Доречно активізувати студентство та органи студентського самоврядування до активної реалізації їхніх прав щодо участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП. Доопрацювати сайт ОДАБА, зокрема, Забезпечити надання відкритих відгуків, регулярно оновлювати інформацію щодо перегляду проєктів освітніх програм, більше уваги приділити мовному питанню студентів-іноземців, запровадити для них опитування двома мовами (українська/англійська) з чітким і простим формулюванням питань.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Надати стейкхолдерам можливість через сайт кафедри надавати свої оцінки та пропозиції щодо оновлення ОНП. Рекомендується активніше залучати здобувачів до обговорення ОНП, забезпечити повноцінну діяльність студентського самоврядування з цього питання. На сайті ЗВО є деяка застаріла інформація. Також, є контакти гаранта ОНП, але не прописана процедура і можливість оцінки ОНП. Слід вирішити питання актуалізації інформації на сайті ОДАБА, оцінки та пропозицій щодо оновлення ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ